

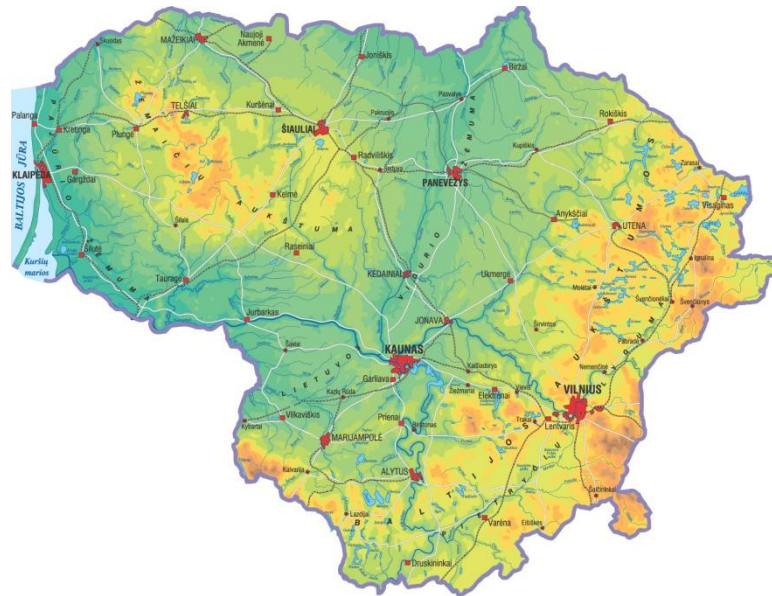
Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija

VILNIAUS MIESTO SENIAUSIA KARTOGRAFIJOS MEDŽIAGA

Karina Lipeckaja, Ivona Jenzo, Vladyslav Kivačinski (kuravo lektorė Rima Paukštienė) VTDK, studijų programa
„Geodezija ir kadastras“, II kursas

Įvadas

Žemėlapis – simboliais perteiktas tam tikros vietovės vaizdinis modelis, kuriame pažymimas vizualinis santykis tarp tam tikrų komponentų (objektų, regionų ir pan.).

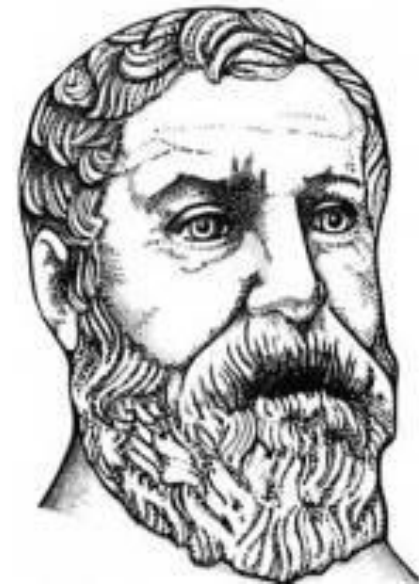
- ▣ **Aktualumas** – bene visur reikalingas žemėlapis, juo mes naudojames kai norim iš taško A pasiekti tašką B, taip pat ir kitose technologijose, todėl ir jų karografavimas reikalingas, t.y. jų atnaujinimas

- ▣ **Problema** – Apie pirmąją Vilniaus miesto kartografijos medžiagą yra labai mažai informacijos, todėl tokie Lietuvai nusipelnę asmenys kaip G.Velikorodovas yra labai mažai žinomi.

- ▣ **Straipsnio tikslas** - susipažinti su informacija apie seniausią kartografijos medžiagą, bei apžvelgti žemėlapių raidą, nuo žemėlapių molinėje lentelėje, iki pačių moderniausių žemėlapių

Erastotenas (276-196 m. per.m. e.)

Heronas

Klaudijas Ptolemajas
(90–160) graikų kilmės Romos imperijos astronomas, matematikas ir kartografas, dirbęs Aleksandrijoje. Jis parašė du reikšmingus mokslinius veikalus – „Almagestas“ ir „Geografija“, sudarė 26 pasaulio vietų žemėlapius.

Žemėlapyje pavaizduota Baltijos jūra (Mare Suetie) ir Kuršių marios (Lacus Avomen), taip pat į Baltijos jūrą įtekančios kelios upės: Nemunas (Memele), Šventoji (Hillige) ir Venta (Poler). Žemėlapyje pažymėti Klaipėdos (Aramele Castrum) ir Kauno (Cava) miestai

katorius portretas

Gerardas Merkatorius

Gerardas Merkatorius sudarė „Lithvania“ žemėlapi, kuriame, turint daugiau žinių ir tikslesnių duomenų, Lietuvos kartografinis vaizdas daug realesnis ir išsamesnis.

Gerardo Merkatoriaus sudarytas Lietuvos žemėlapis

Mikalojus Kristupas Radvila vadovaujant sudarytas ir 1613 m. išleistas gana didelio tiems laikams tikslumo ir detalumo LDK žemėlapis. Jame pavaizduotas tankus upių tinklas. Jį sudaro per 1800 upių, tarp kurių pažymėta 60 dabartinės Lietuvos teritorijos upių, per 1000 gyvenviečių, iš kurių 150 dabartinės Lietuvos teritorijoje. Leidinyje nustatytos kai kurių miestų koordinatės. Prie žemėlapiu pridėta apybraiža, kurioje pateikiama nemažai geografinių ir istorinių žinių apie Lietuvą.

Brauno planas

Apibendrinimas

- ▣ Šio straipsnio tikslas yra įvykdytas, taip pat kaip ir užduotys. Išanalizavome kaip keitėsi žemelapis, kartografijos medžiaga ir kas buvo kartografijos pradininkas. Taip pat susipažinome kaip kartografija vystėsi Lietuvoje ir susipažinome su šiuolaikine kartografija, tai 3D skenavimas, kuris nuskenuoja visą vaizdą.

Įšvados

- Vilniaus miesto ir urbanistikos istorija dar toli gražu nėra išsamiai žinoma, bet gausi kartografinė medžiaga, kuri pasirodė viduramžiais įrodė, kad geodeziniai matavimai buvo atliekami plačiu mastu, taikant naujus ir senus matavimo metodus.
- Galima teigti, kad visa žemėlapių „evoliucija“ prasideda jau nuo pat senovės, kada urviniai žmonės kaldavo įvairius simoblius ant akmenų iki to, kad kiekvienas žmogus gali vizualiai atsidurti be kokiamo pasaulio kampelyje, t.y. matyti trimatį vaizdą.